

TECHNIK TRANSPORTU KOLEJOWEGO

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych o zawodzie **technik transportu kolejowego** mogą zostać zatrudnieni w PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. na stanowisku: **dyżurny ruchu**.

Zadania i obowiązki dyżurnego ruchu kolejowego

Głównym obowiązkiem dyżurnego ruchu jest prowadzenie ruchu na stacji i przyległych szlakach.

Pozostałe zadania dyżurnego ruchu to:

- obsługa urządzeń na posterunku ruchu
- przygotowanie drogi przebiegu pociągu
- powiadamianie dróżników na przejazdach kolejowych o odjeździe pociągów
- wydawanie ostrzeżeń i rozkazów pisemnych
- obserwacja wjazdów, wyjazdów i przejazdów pociągów
- podawanie sygnałów na sygnalizatorach
- organizacja pracy manewrowej na stacji
- nadzór nad innymi pracownikami

Kierujący prowadzeniem ruchu na stacji dyżurny ruchu tzw. **dysponujący** może mieć przydzielonych do pomocy dodatkowych pracowników, wśród nich: dyżurnego ruchu pomocniczego, dyżurnego ruchu manewrowego i dyżurnego ruchu peronowego.

Środowisko pracy dyżurnego ruchu

Miejscem pracy dyżurnego ruchu zazwyczaj jest nastawnia. **Nastawnia** jest to budynek mieszczący urządzenia sterowania ruchem kolejowym, którymi ustawia się drogi przebiegu pociągów, przestawia zwrotnice oraz nadaje sygnały (za pomocą semaforów, tarcz manewrowych i innych sygnalizatorów).

Dyżurny ruchu ma łączność radiową z maszynistami, manewrowymi i personelem pracującym na torach oraz bardzo sprawną łączność telefoniczną: wewnętrzną sieć telefoniczną PKP, telefon pocztowy, telefony bezpośrednie z najważniejszymi posterunkami i dyspozytorami oraz lokalną łączność z sąsiednimi stacjami.

Do wydawania poleceń i ostrzegania współpracowników używa również megafonów i przyborów sygnałowych. Istotną rolę w pracy dyżurnego stanowi prowadzenie dokumentacji; w nastawni znajduje się kilkanaście różnego rodzaju kontrolerek i dzienników. Konieczne w tej pracy są: rozkład jazdy i zegar. Dyżurny ruchu obsługuje również odłączniki sieci trakcyjnej, korzystając wtedy ze specjalnego obuwia i rękawic. Pracę swoją dyżurny ruchu wykonuje w mundurze kolejowym.

Warunki społeczne

Dyżurny ruchu kieruje zespołem ludzi pracujących przy prowadzeniu ruchu pociągów i jednocześnie wykonuje polecenia dyspozytora. Administracyjnie dyżurny ruchu podlega naczelnikowi sekcji, który doraźnie kontroluje jego pracę. Pracę dyżurnego doraźnie nadzoruje również kontroler ruchu kolejowego. Komunikowanie się ze współpracownikami za pomocą urządzeń łączności, bezpośrednio lub za pomocą sygnałów kolejowych to

podstawowe czynności w pracy dyżurnego ruchu. W czasie służby dyżurny przyjmuje i wydaje również polecenia na piśmie. Bardzo często dyżurny ruchu kontaktuje się z ludźmi pracując na posterunku na peronie kiedy udziela informacji podróżnym.

Warunki organizacyjne

Dyżurny ruchu pracuje w systemie pracy ciągłej nazywanej na kolejach turnusem. W turnusie pracuje po 12 godzin najpierw w dzień a po 24 godzinach w nocy, po której ma 48 godzin wolnych. W systemie tym przysługuje za każdy przepracowany miesiąc 1 dzień wolny dodatkowo. Dyżurny ruchu zobowiązany jest do pełnienia swoich czynności do czasu ich przejęcia przez zmiennika. Wszystkie swoje obowiązki dyżurny ruchu wypełnia ściśle według przepisów kolejowych, doraźnych zarządzeń i poleceń dyspozytora.

Wymagania psychologiczne

W pracy dyżurnego ruchu potrzebne są rozwaga i opanowanie, gdyż wykonywane czynności wymagają ciągłego skupienia na nich uwagi i podejmowania nieustannie decyzji, które decydują o bezpieczeństwie wielu ludzi.

Dyżurny ruchu musi również kontrolować swoje reakcje w czasie awarii, zagrożeń i wypadków kolejowych, powinien panować nad swoimi emocjami, by nie powodować konfliktów w pracy i tym samym nie stwarzać zagrożeń dla ruchu pociągów.

Dyżurny najpierw układa plan działania, a potem konsekwentnie go realizuje. Każdy jego ruch i każde jego słowo mogą mieć poważne następstwa, dlatego swoje czynności wykonuje bardzo uważnie. Koniecznie potrzebna jest również podzielność uwagi, gdyż dyżurny często wykonuje kilka czynności jednocześnie, np. prowadzi rozmowę telefoniczną, zapisuje godziny przyjazdu i odjazdu pociągu, obserwuje przejeżdżające pociągi. Podczas pełnienia obowiązków dyżurny dokładnie przestrzega rozkładu jazdy i wszelkich przepisów, a także wykonuje polecenia dyspozytora, co wymaga zdyscyplinowania i obowiązkowości.

Kandydat do pracy na stanowisku dyżurnego ruchu przechodzi badania psychotechniczne sprawdzające refleks, podzielność uwagi, poziom inteligencji i spostrzegawczość w pracowni psychologicznej kolejowej medycyny pracy.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Kandydat do pracy poddawany jest szczegółowym badaniom lekarskim w kolejowej służbie zdrowia. Lekarz poradni kolejowej medycyny pracy określa ogólny stan zdrowia (dyżurny ruchu może mieć II kategorię w ocenie wzroku, ale I kategorię w ocenie słuchu). Po podjęciu pracy przechodzi okresowe badania lekarskie i jeśli nie spełnia określonych wymogów dotyczących stanu zdrowia, to może zostać odsunięty od pełnienia czynności służbowych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Na stanowisko dyżurnego ruchu najchętniej przyjmowani są absolwenci szkół zawodowych o kierunkach: technik transportu kolejowego. Po odbyciu stażu i zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego mogą wykonywać czynności służbowe. Jeżeli kandydat ma inne wykształcenie średnie techniczne, to po dwóch latach stażu i po zdaniu stosownego egzaminu może podjąć obowiązki służbowe.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Dyżurny ruchu ma możliwość awansu na stanowiska w administracji i organach kontrolnych, tj. np. instruktor, kontroler, dyspozytor. Może również uzyskać wyższą klasę w swojej specjalności i osiągać wyższe zarobki.

Inne zawody po tym kierunku kształcenia

- Konduktor
- Kontroler biletów
- Rewizor pociągów
- Manewrowy
- Rewident taboru kolejowego

TECHNIK DRÓG I MOSTÓW KOLEJOWYCH

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych o zawodzie **technik dróg i mostów kolejowych** mogą zostać zatrudnieni w PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. na stanowisku: **mostowniczy, toromistrz.**

Zadania i obowiązki toromistrza

Toromistrz - osoba, która sprawuje nadzór nad stanem nawierzchni, torów, podtorza i budowli inżynierskich oraz nad wykonywaniem prac naprawczych gwarantujących bezpieczeństwo ruchu pociągów, poprzez osłonięcie miejsc uszkodzeń i pracy odpowiednimi sygnałami i wskaźnikami, oraz właściwą organizację i przestrzeganie procesów technologicznych robót.

Szczegółowe zadania toromistrza

- przeprowadzanie bieżących, okresowych i specjalnych przeglądów linii kolejowych w wyniku obchodów pieszych;
- wykonywanie w określonych terminach szczegółowych pomiarów toru przez sprawdzanie szerokości, położenia toru w profilu poprzecznym i podłużnym, położenia toru w planie;
- sprawdzanie stanu przytwierdzeń i pełzania toru, stanu zużycia szyn i podkładów, stanu zanieczyszczenia podsypki oraz odwodnienia torowiska i związanych z tym urządzeń;
- dokonywanie w określonych terminach szczegółowych oględzin i badań technicznych rozjazdów i skrzyżowań;
- sprawdzanie stanu szyn w torach kierunkowych, na górkach rozrządowych, stanu przyrządów wyrównawczych na mostkach kolejowych oraz krzyżownic przy obrotnicach;
- sprawdzanie stanu budowli inżynierskich, urządzeń drogowych i stacyjnych;
- informowanie innych służb kolejowych o zauważonych usterkach w pracy urządzeń: sterowania ruchem kolejowym, teletechnicznych, energetycznych i zasilania trakcji elektrycznej;
- wykonywanie, organizowanie i nadzorowanie robót z zakresu napraw konserwacyjnych toru, rozjazdów, podtorza i obiektów inżynierskich, a także napraw bieżących drogi kolejowej;
- zabezpieczanie prawidłowego i dokładnego wykonywania robót oraz właściwe osłonięcie miejsca pracy sygnałami i wskaźnikami;
- posługiwanie się przepisami z zakresu budowy i utrzymania dróg kolejowych oraz o ruchu drezyn, wózków roboczych, maszyn drogowych i pociągów gospodarczych uruchamianych do wykonywania prac drogowych;

- posługiwanie się schematami rozjazdów, czytanie rysunków technicznych, wykonywanie szkiców odręcznych, a także wykonywanie pomiarów instrumentami do niwelacji i tyczenia osi toru i obiektów;

Środowisko pracy toromistrza

Toromistrz pełni obowiązki na wyznaczonym przez dyrektora Zakładu Linii Kolejowych obszarze działania. Podlega bezpośrednio naczelnikowi sekcji, od którego otrzymuje polecenia.

Toromistrzowi podlegają pracownicy przydzieleni przez naczelnika sekcji. Toromistrz zapoznaje ich z warunkami pracy na obszarze działania, szkoli ich w zakresie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Toromistrz dokonuje kontroli pracy pracowników, którzy posiadają indywidualny zakres czynności na obszarze jego działania.

Toromistrz jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo podległych mu pracowników podczas wykonywania pracy pod jego kierownictwem.

Mostowniczy

Osoba zatrudniona na stanowisku - mostowniczy samodzielnie prowadzi prace związane z montażem i eksploatacją kolejowych budowli inżynierskich oraz dróg kolejowych.

Zadania jakie wykonuje Mostowniczy

- organizowanie stanowiska pracy do kolejowych robót mostowych zgodnie z wymogami technologicznymi, zasadami organizacji pracy i ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony od porażeń prądem elektrycznym, ochrony odgromowej oraz ochrony środowiska;
- organizowanie i prowadzenie robót związanych z budową, remontem, odbudową i utrzymaniem dróg kolejowych i kolejowych budowli inżynierskich;
- przeprowadzanie kontroli stanu nawierzchni kolejowych budowli inżynierskich, ustalanie usterek oraz zakresu robót naprawczych;
- opracowywanie harmonogramów i technologii robót mostowych;
- czytanie i wykonywanie rysunków technicznych elementów konstrukcji budowlanych dróg kolejowych i kolejowych budowli inżynierskich;
- dokonywanie pomiarów sytuacyjno - wysokościowych, wytyczanie i niwelowanie tras komunikacyjnych;
- ocenianie jakości wykonanej pracy i usuwanie ewentualnych usterek;
- stosowanie zasad prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej w czasie trwania robót;
- organizowanie zaplecza budowy;
- stosowanie wiedzy technicznej, prawnej i ekonomicznej do rozwiązywania problemów zaistniałych w pracy i podejmowania decyzji;
- udzielanie pierwszej pomocy w razie wypadku przy pracy.

Wymagania psychologiczne fizyczne i zdrowotne

Kandydat do pracy na stanowisku toromistrza i mostowniczego poddawany jest szczegółowym badaniom lekarskim w kolejowej służbie zdrowia. Lekarz kolejowej poradni medycyny pracy określa ogólny stan zdrowia (toromistrz i mostowniczy mogą mieć II kategorię w ocenie wzroku i I kategorię w ocenie słuchu). Po podjęciu pracy przechodzi okresowe badania lekarskie i jeśli nie spełnia określonych wymogów dotyczących stanu zdrowia, to zostaje odsunięty od pełnienia czynności służbowych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Na stanowisko toromistrza i mostowniczego przyjmowani są absolwenci szkół zawodowych o kierunku: technik dróg i mostów kolejowych. Po odbyciu stażu i zdaniu egzaminów, które określone są odrębnymi zarządzeniami, rozporządzeniami i instrukcjami mogą wykonywać czynności służbowe.

Toromistrz i mostowniczy pracują w systemie 8 godzinnym.

Możliwości awansu

Toromistrz i mostowniczy mogą uzyskiwać wyższą klasę w swojej specjalności (starszy toromistrz) i osiągać wyższe zarobki.

Stanowiska: dyżurny ruchu, toromistrz, mostowniczy to bardzo ważne stanowiska w działalności PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., są bezpośrednio związane z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego.